

Lichaamsgeoriënteerde behandeling van arousalregulatie bij mensen met traumagerelateerde problematiek*

Gepubliceerd: 14-02-2023 Laatst bijgewerkt: 31-12-2024

In het project wordt een interventie gericht op arousalregulatie geëvalueerd. De onderzoeksvragen zijn:- Is er sprake is van een verbetering in het signaleren van lichaamssignalen en in arousalregulatie na het volgen van dit programma?- Leidt dit...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving nog niet gestart
Type aandoening	Angststoornissen en -symptomen
Onderzoekstype	Interventie onderzoek

Samenvatting

ID

NL-OMON53781

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

Arousalregulatie bij psychotrauma

Aandoening

- Angststoornissen en -symptomen

Synoniemen aandoening

Psychotrauma, PTSS

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Universitair Medisch Centrum Groningen

Overige ondersteuning: ZONMW

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: arousalregulatie, psychomotorische therapie, psychotrauma, single-case studie

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

- Hypo- en hyperarousal
- Ervaren contact met het lichaam (lichaamsbewustzijn)

Secundaire uitkomstmaten

- De trauma- en dissociatie gerelateerde maten die iets aangeven over de ernst van de symptomen van de deelnemers
- De uitkomsten ten aanzien van sociale verbinding, maatschappelijk functioneren en empowerment.

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Cliënten met traumagerelateerde problematiek hebben veel last van problemen in de arousalregulatie, welke het gevolg zijn van een chronische disregulatie van het stresssysteem. Het arousalniveau kan te hoog zijn, hyperarousal. Dit komt tot uiting in een continu gevoel van angst en verhoogde waakzaamheid, regelmatig ook in agressief gedrag. Anderzijds kan er sprake zijn van een te lage arousal, hypoarousal. Het contact met het eigen lichaam is dan vaak sterk verminderd en er is sprake van dissociatie.

Problemen in de arousalregulatie worden momenteel matig geadresseerd binnen het reguliere behandelaanbod. Deze problemen hebben echter wel een aanzienlijke invloed op het dagelijks functioneren. Daarom is specifieke aandacht van belang. Dit wordt ook benadrukt door cliënten, die benoemen dat aanvullende lichaamsgerichte behandelingen gericht op het herstellen van contact met het lichaam en op vaardigheden in arousalregulatie, noodzakelijk zijn. Er zijn aanwijzingen dat een lichaamsgerichte aanpak geschikt is om arousal te leren reguleren en ook andere PTSS-symptomen afnemen na een dergelijk aanbod. Het aanbod is echter nauwelijks gestandaardiseerd en er is ook weinig zicht op de resultaten.

Doel van het onderzoek

In het project wordt een interventie gericht op arousalregulatie geëvalueerd.

De onderzoeksvragen zijn:

- Is er sprake van een verbetering in het signaleren van lichaamssignalen en in arousalregulatie na het volgen van dit programma?
- Leidt dit tevens tot positieve veranderingen in het dagelijks leven, zoals de ervaren regie en contact met het eigen lichaam.

Onderzoeksopzet

De behandeling wordt uitgezet en geëvalueerd bij twee instellingen voor traumabehandeling: Heelzorg Psychotrauma in Zwolle en Transit Psychotrauma, onderdeel van GGZ Centraal, in Ermelo.

Voor de evaluatie maken we gebruik van een mixed method design:

- Een kwantitatief N=1 onderzoek met multiple baseline across subjects, waarbij gewerkt wordt met herhaalde metingen tijdens de baseline (met een per individu wisselde duur), de interventieperiode (8 weken) en de follow-up (12 weken). Een dergelijke opzet sluit goed aan bij de praktijk.
- In kwalitatieve interviews komen thema's als betekenisgeving rond regie over het eigen lichaam, herstel van contact met het eigen lijf en de invloed daarvan op intieme en sociale contacten aan bod. Deze thema's zijn onvoldoende via vragenlijsten aan de orde te stellen.

Onderzoeksproduct en/of interventie

In samenwerking met cliënten hebben psychomotorisch therapeuten een lichaamsgerichte interventie ontwikkelt van acht wekelijkse sessies, om de arousalregulatie te verbeteren. Het aanbod wordt ingepast binnen de reguliere behandeling, zodanig dat er zo min mogelijk verstoring van de gangbare behandelpraktijk is, maar dat wel een nieuw en relevant behandelaanbod wordt toegevoegd.

Inschatting van belasting en risico

De interventie die aangeboden wordt, betreft een gestandaardiseerd aanbod van behandel-elementen die nu ook al in de behandelpraktijk aanwezig zijn. Om deze reden is het risico niet verhoogd ten aanzien van de reguliere behandeling. De belasting voor de cliënten bestaat verder uit het invullen van viermaal twee vragenlijsten (20 minuten per keer), wekelijks enkele vragen (5 minuten) en deelname aan een interview na afloop van de module (60 minuten). In de praktijk wordt een dergelijke inzet niet als een grote belasting ervaren.

Contactpersonen

Publiek

Universitair Medisch Centrum Groningen

Triadegebouw, Hanzeplein 1
Groningen 9713 GZ
NL

Wetenschappelijk

Universitair Medisch Centrum Groningen

Triadegebouw, Hanzeplein 1
Groningen 9713 GZ
NL

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

- In behandeling bij één van de twee participerende instellingen vanwege ernstige traumatische ervaringen in de voorgeschiedenis en met de diagnose posttraumatische stressstoornis (PTSS), Dissociatieve Identiteitsstoornis (DIS) of andere gespecificeerde dissociatieve stoornis (AGDS).
- Problemen met arousalregulatie, waarbij de cliënt met de eigen behandelaar overeengekomen is dat de module arousalregulatie passend zou kunnen zijn als toevoeging bij de reguliere behandeling.
- Geïnformeerde toestemming van cliënt voor deelname aan het onderzoek.

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

Er zijn geen vooraf vastgestelde exclusiecriteria. De regiebehandelaar of verantwoordelijk psychiater kan in voorkomende individuele gevallen beslissen dat een cliënt niet mee kan doen.

Onderzoeksopzet

Opzet

Fase onderzoek:	2
Type:	Interventie onderzoek
Blinding:	Open / niet geblindeerd
Controle:	Geen controle groep
Doel:	Behandeling / therapie

Deelname

Nederland	
Status:	Werving nog niet gestart
(Verwachte) startdatum:	13-02-2023
Aantal proefpersonen:	24
Type:	Verwachte startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO	
Datum:	14-02-2023
Soort:	Eerste indiening
Toetsingscommissie:	METC Universitair Medisch Centrum Groningen (Groningen)

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL82462.042.22